



در انتظار یک اثر عاشورایی متفاوت  
به نویسندگی داوود میرباقری

## تولد یک نامیرا

۸ صفحه

پنجشنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۱ | ۶ محرم ۱۴۴۴ | ۲۰۲۲ سال چهاردهم | شماره ۲۵۸۸ | صفحه ۳۰۰ | تومان

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

# وطن امروز



تأملی بر پیوند معارف قرآنی با نهضت عاشورا

## قرآن عقبه تئوریک قیام عاشورا

۵ صفحه

تاسوعا و عاشورای حسینی سالروز شهادت حضرت ابا عبد الله الحسین علیه السلام و یاران باوفای یاران را تسلیت می گویم

سازمان فضایی روسیه اعلام کرد قرار است یک ماهواره ایرانی را در مدار زمین قرار دهد

# خیام سوار بر موشک سایوز

۲ صفحه



۷ صفحه

سفر ۱۹ ساعته نانسی پلوسی به تاییه پایان یافت

چین چه واکنشی نشان می دهد؟

## تاوان تایوان

اگر نهج البلاغه

اگر نهج البلاغه نبود بخش اعظمی از سخنان حضرت علی علیه السلام به فراموشی سپرده می شد و تاریخ صدر اسلام به صورتی وارونه و غیرواقعی به آیندگان گزارش می شد.

اگر این میراث گرانبها نبود حکومت اسلامی فاقد یک اساسنامه معتبر مدون و بین المللی برای اداره جامعه بود. مشعلداران هدایت و رهبری جامعه معرفی می شوند و خصوصیات زمامداران جور و اهل نفاق نمایان می شود. آری! نهج البلاغه اثری است که صدها و شاید بتوان گفت هزاران عنوان کتاب پیرامون مسائل مختلف آن به نگارش درآمده و هنوز زوایای زیادی از مطالب گهربار آن نیاز به بررسی و تحقیق اهل نظر دارد و مؤلف بزرگ آن، کسی نیست جز «ابوالحسن محمد شریف رضی» که بی شک معروفترین کتاب و نهج البلاغه است. نهج البلاغه از اعصار پیشین تا عصر حاضر مورد استفاده، تحقیق و شرح دانشمندان و محدثان بوده است و با دقت تمام به حفظ این کتاب همت گماشته اند.

از همسایگان آغازین روزهای قرن پنجم هجری، دانشمندان به شرح این کتاب شریف پرداخته و تاکنون بیش از ۴۰ حاشیه و شرح بر آن نوشته اند که مهم ترین آنها را ذکر می کنیم.

۱- علی بن ناصر سرخسی: «اعلام نهج البلاغه»

۲- سید ابوالواضل فضل الله بن علی راوندی: تعلیقات

بر نهج البلاغه  
دانشمند بزرگ فقیه آیت الله سید محسن امین جبل عاملی در کتاب ارزشمند اعیان الشیعه می نویسد: شرح های نهج البلاغه خارج از حد احصاء است. نهج البلاغه نزد شریف مرتضی بردم، همین که آن اشعار را خواند، کشت، یک هفته نگذشت که شریف رضی رحلت کرد. باری! وقتی خبر ارتحالش منتشر شد چنان شوری برپا شد که فخرالملک، وزیر و سایر وزرا و شخصیت ها و مردم و قضات پای برهنه در خانه اش آمدند و برادرش شریف مرتضی از نهایت بی قراری و فراق برادر نتوانست جنازه وی را بنگرد و به مرقد مطهر حضرت موسی بن جعفر(ع) پنهانده شد.

شریف رضی در مسجد انبارین در محله کرخ مدفون شد و بعدا جنازه وی را به حائر حسینی (کربلا) منتقل و در کنار پدر و ابراهیم مجاب (جد پدری وی) به خاک سپردند.

«وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ مَاتَ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا».

اگر نهج البلاغه

اگر نهج البلاغه نبود بخش اعظمی از سخنان حضرت علی علیه السلام به فراموشی سپرده می شد و تاریخ صدر اسلام به صورتی وارونه و غیرواقعی به آیندگان گزارش می شد.

اگر این میراث گرانبها نبود حکومت اسلامی فاقد یک اساسنامه معتبر مدون و بین المللی برای اداره جامعه بود. مشعلداران هدایت و رهبری جامعه معرفی می شوند و خصوصیات زمامداران جور و اهل نفاق نمایان می شود. آری! نهج البلاغه اثری است که صدها و شاید بتوان گفت هزاران عنوان کتاب پیرامون مسائل مختلف آن به نگارش درآمده و هنوز زوایای زیادی از مطالب گهربار آن نیاز به بررسی و تحقیق اهل نظر دارد و مؤلف بزرگ آن، کسی نیست جز «ابوالحسن محمد شریف رضی» که بی شک معروفترین کتاب و نهج البلاغه است. نهج البلاغه از اعصار پیشین تا عصر حاضر مورد استفاده، تحقیق و شرح دانشمندان و محدثان بوده است و با دقت تمام به حفظ این کتاب همت گماشته اند.

از همسایگان آغازین روزهای قرن پنجم هجری، دانشمندان به شرح این کتاب شریف پرداخته و تاکنون بیش از ۴۰ حاشیه و شرح بر آن نوشته اند که مهم ترین آنها را ذکر می کنیم.

۱- علی بن ناصر سرخسی: «اعلام نهج البلاغه»

۲- سید ابوالواضل فضل الله بن علی راوندی: تعلیقات

بر نهج البلاغه  
دانشمند بزرگ فقیه آیت الله سید محسن امین جبل عاملی در کتاب ارزشمند اعیان الشیعه می نویسد: شرح های نهج البلاغه خارج از حد احصاء است. نهج البلاغه نزد شریف مرتضی بردم، همین که آن اشعار را خواند، کشت، یک هفته نگذشت که شریف رضی رحلت کرد. باری! وقتی خبر ارتحالش منتشر شد چنان شوری برپا شد که فخرالملک، وزیر و سایر وزرا و شخصیت ها و مردم و قضات پای برهنه در خانه اش آمدند و برادرش شریف مرتضی از نهایت بی قراری و فراق برادر نتوانست جنازه وی را بنگرد و به مرقد مطهر حضرت موسی بن جعفر(ع) پنهانده شد.

شریف رضی در مسجد انبارین در محله کرخ مدفون شد و بعدا جنازه وی را به حائر حسینی (کربلا) منتقل و در کنار پدر و ابراهیم مجاب (جد پدری وی) به خاک سپردند.

«وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ مَاتَ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا».

به بهانه سالروز ارتحال علامه «سید رضی» گردآورنده «نهج البلاغه»

### فرزند پاک علوی

اجتماعی-سیاسی که مجال اینگونه کارها را نمی دهد، اصولا آمادگی یک پیرمرد فقیه برای آموزش مقدمات، بسیار بعید به نظر می رسد.

در پاسخ باید به این ۲ نکته اشاره کرد: اولین مساله مهمی که در نظر مادر سید رضی نسبت به فرزندانش بود، مساله سرپرستی یک مقام علمی و معنوی بلند پایه در غیاب پدر بود؛ که اثرات مستقیم و غیرمستقیم در رشد و پرورش فرزندان او بگذارد تا در آن جو بسیار عالی تربیتی و در زیر پر و بال علمی والامقام، به درجات بالایی برسند.

دومین نکته اینکه، سید مرتضی و سید رضی در سال های ۱۴-۱۰ سالگی دارای استعداد سرشاری بودند و نیز قدماتی را طی کرده و درس هایی خوانده بودند؛ اینطور نبوده که برای فراگیری مقدمات و درس هایی در این سطح، پیش استاد آورده شده باشند؛ از عبارت «علمهما الفقه» برمی آید مقداری از علوم متداول حوزه ها را هم خوانده بودند.

اشعار سید رضی در کودکی درباره پدرش نشان دهنده این مدعاست.

شرف رضی در عمر نسبتا کوتاه خود، به مناصب بزرگ و ارزنده ای رسید. از قبیل: نقابت اشراف، امارت حاج و دیوان مظالم که هر کدام به تنهایی بهترین گواه عظمت مقام و شهرت علمی او است و این همان مناصبی است که ویژه برجستگان و دانشمندان، بلکه مخصوص سرحلقه ایشان بوده است. شگفت آنکه شریف رضی از همان عنفوان جوانی به شایستگی موصوف بود؛ چنانکه می بینیم نخستین باری که منصب نقابت را دارا شد، ۲۱ سال داشت.

معتقد به ولایت فقیه

شرف رضی، حکومت اسلامی را در دوران غیبت با ولی فقیه می دانست و دیدگران را ولو اولاد عباس عموی پیامبر باور داشتند؛ غاصب محسوب می داشت؛ هر چند چاره ای جز مدارا با آنها نبود.

بنابر این از آنجا که دخالت در سیاست، یعنی اداره امور مسلمین جزو وظایف دینی هر مسلمان است، و در حقیقت سیاست از دیانت جدا نیست بلکه عین آن است؛ شرف رضی مانند پدرانش قسمتی از مناصب سیاسی و دولتی را که درخور او بود، بر عهده گرفت.

در زمان شرف رضی مناصب فراوانی وجود داشته مانند: دفتر سادات علوی و دفتر فقها در این میان، منصبی است؛ سرپرستی قبایل اشراف، فرمان برگزاری نماز جماعت، فرمان رهبری حجاج، سرپرستی فئات مالی و حقوقی، حفظ ناموس اجتماع، از جمله دفاتر مخصوص شامل دفتر سادات علوی و دفتر فقها در این میان، منصبی است؛ ویژه آن کس که تمام فضایل و کمالات را دارا باشد مانند سرورمان شرف رضی، با این همه، شخصیت مورد بحث ما والا تر از آن است که با منصب و مقام شناخته شود. علامه شرف رضی با اینکه مسائل سیاسی-اجتماعی

علاقه و عشقی که به شما داشتم سرودم، نه به خاطر جایزه و صلّه.

شکوفایی سید رضی  
شرف رضی در علم حدیث، اسناد و چهره درخشانی از چهره های مذهب بود، او در آنچه از تبار مطهرش به ارث برده بود مقام اول را حائز شد؛ از علم سرشار، سرشت تابان، اندیشه روشن، مناعت طبع، دودمان پاک و اصیل، پیامبر، طفلی متولد شد که از جانب پدر و همچنین مادر، شریف و با شخصیت بود.

نوزاد علوی که نامش را محمد نهادند، بعدها به «شرف رضی» مشهور شد. شرف رضی از سوی پدر با ۵ واسطه به امام هفتم حضرت موسی بن جعفر(ع) می رسد و بدین سبب او را موسوی خوانند.

شرف رضی از جانب مادر نیز با ۶ واسطه، به امام چهارم حضرت علی بن الحسین(ع) مرتبط می گردد. لذا بی جهت نبوده که همواره افتخار کرده و بدیشان می بالید، او وقتی ریشبه نسب خود را به پیامبر عزیز اسلام(ص) و امیرالمؤمنین(ع) می رساند از فرط شوق و شغف گویا در عالم ملکوت پرواز کرده و به این موهبت بزرگ الهی که شاخه ای از درخت تناور رسول خدا و علی بن ابی طالب(ع) است، میبایست می کند، چنانکه در اشعار، خود وی نیز با افتخار از نسب خویش یاد کرده و بدان میبایست می کرد.

هوش سرشار «شرف رضی»

با اینکه خاندان شرف رضی اعم از زن و مرد از شخصیت های بزرگ و دارای استعداد عالی، بیان و هوشی سرشار بودند ولی سید رضی در میان آنان درخشندگی خاصی دارد و چونان مهتاب در برابر ستارگان می درخشد. هنوز چند سالی از عمر خود را پشت سر گذاشته بود که آوازه هوش و استعداد کم نظیرش به همه جا رسید و زبانتد خاص و عام شد. وی از ۱۰ سالگی به بعد، یکی از مشاهیر شد و همه، آینده درخشانی را برایش پیش بینی می کردند.

او از همان روزی که همدارسانش شد. شرف رضی به نوشته ثعالبی، از ۱۰ سالگی شعر می سرود و مقام ادبی او از همه شاعران ابی طالب، بلکه از تمامی شعرای قریش والا تر بود؛ قرآن مجید را بعد از ۳۰ سالگی در مدتی کوتاه حفظ کرد و معلومات بس فراوانی داشت، او همچنین عالم و نویسنده ای گرفتار بود.

هنگامی که پدر سید رضی را از قلعه شیراز - که عضدالدوله او را زندانی کرده بود- به بغداد بردند، سید ۹ ساله بود، او که پدر را بی اندازه دوست داشت و همواره منزلت و علو مقام او را می نگریست، زبان به ستایش او گشود و قصیدای بپردازت و پدر به پاس آن استعداد عالی و ذوق بی نظیر، صله ای به فرزندش بخشید ولی سید رضی نپذیرفت و گفت: پدر جان من این شعر را از

تاریخ

سید محسن دین پرور: یکی از روزهای سال ۳۵۹ هجری قمری، خورشید، گریبان شهر بغداد را چاک زد و با لیزخند پرمعنی به دل ها فروغ و سرور بخشید.

اشعه طلایی خورشید، درختان بلند و مناره های سرفراز شهر را رنگ می زد و زیبایی و صفای مجدد را به شهر برمی گرداند و از تولد نوزادی از خاندان علویان خیر می داد که نامش به بلندای آفتاب نهج البلاغه جاودانه می گشت.

آری! در شهر بغداد که در آن روزگاران از بزرگترین پایگاه های علوم اسلامی بود، در میان خانواده ای از آل پیامبر، طفلی متولد شد که از جانب پدر و همچنین مادر، شریف و با شخصیت بود.

نوزاد علوی که نامش را محمد نهادند، بعدها به «شرف رضی» مشهور شد. شرف رضی از سوی پدر با ۵ واسطه به امام هفتم حضرت موسی بن جعفر(ع) می رسد و بدین سبب او را موسوی خوانند.

شرف رضی از جانب مادر نیز با ۶ واسطه، به امام چهارم حضرت علی بن الحسین(ع) مرتبط می گردد. لذا بی جهت نبوده که همواره افتخار کرده و بدیشان می بالید، او وقتی ریشبه نسب خود را به پیامبر عزیز اسلام(ص) و امیرالمؤمنین(ع) می رساند از فرط شوق و شغف گویا در عالم ملکوت پرواز کرده و به این موهبت بزرگ الهی که شاخه ای از درخت تناور رسول خدا و علی بن ابی طالب(ع) است، میبایست می کند، چنانکه در اشعار، خود وی نیز با افتخار از نسب خویش یاد کرده و بدان میبایست می کرد.

هوش سرشار «شرف رضی»

با اینکه خاندان شرف رضی اعم از زن و مرد از شخصیت های بزرگ و دارای استعداد عالی، بیان و هوشی سرشار بودند ولی سید رضی در میان آنان درخشندگی خاصی دارد و چونان مهتاب در برابر ستارگان می درخشد. هنوز چند سالی از عمر خود را پشت سر گذاشته بود که آوازه هوش و استعداد کم نظیرش به همه جا رسید و زبانتد خاص و عام شد. وی از ۱۰ سالگی به بعد، یکی از مشاهیر شد و همه، آینده درخشانی را برایش پیش بینی می کردند.

او از همان روزی که همدارسانش شد. شرف رضی به نوشته ثعالبی، از ۱۰ سالگی شعر می سرود و مقام ادبی او از همه شاعران ابی طالب، بلکه از تمامی شعرای قریش والا تر بود؛ قرآن مجید را بعد از ۳۰ سالگی در مدتی کوتاه حفظ کرد و معلومات بس فراوانی داشت، او همچنین عالم و نویسنده ای گرفتار بود.

هنگامی که پدر سید رضی را از قلعه شیراز - که عضدالدوله او را زندانی کرده بود- به بغداد بردند، سید ۹ ساله بود، او که پدر را بی اندازه دوست داشت و همواره منزلت و علو مقام او را می نگریست، زبان به ستایش او گشود و قصیدای بپردازت و پدر به پاس آن استعداد عالی و ذوق بی نظیر، صله ای به فرزندش بخشید ولی سید رضی نپذیرفت و گفت: پدر جان من این شعر را از

تیتراهای امروز

گزارش «وطن امروز» از نتیجه کنترل اجاره بها بر پایه داده های بانک مرکزی و مرکز آمار

## اجاره رام نشد

تیرماه اجاره بها در تهران ۴۷.۶ درصد و در دیگر شهرها ۳۱.۶ درصد رشد کرد



۲۳۳ نماینده در بیانیه ای از عملکرد دیوان محاسبات کشور تقدیر کردند

## مجلس قدر دان محاسبات دیوان

۷۵ نفر دیگر از هموطنان بر اثر ابتلا به بیماری «کووید-۱۹» جان باختند

## میدان مین کرونا

احتمال ۳ رقمی شدن مرگ و میر کرونایی

هیأت های ایران، ۴+۱ و ۴+۱ آمریکا برای جمع بندی درباره پیشنهاد جوزپ بورل عازم اتریش شدند

## بازگشت به وین؟! خاوری باید به ایران بازگردد

سخنگوی قوه قضائیه:

کانادا یادگاه مجرمان شده است

۲ صفحه

یادداشت

یارانه پنهان خودرو!

محمد نجارصادقی: وزارت

صنعت، معدن و تجارت زیر فشار رسانه ها و طرح سوال و استیضاح های مکرر نمایندگان مجلس شورای اسلامی قیمت کارخانه خودروهای داخلی را از ابتدای سال تاکنون ثابت نگه داشت. این اتفاق در نگاه اول امری مناسب و مورد تقدیر است اما نباید فراموش کرد این ثبات قیمت ناشی از افزایش بهرهوری و کارایی شرکت های خودروساز یا تعدیل نیروهای ملازم نیست، بلکه اسیبناخیزه عملکرد خودروسازها همانند قبل است و هیچ اتفاقی تا زامی در این صنعت رخ نداده است و تنها خودروسازها به صورت دستوری وادار شده اند تحت نفوذ سیاسی وزارت صمت، قیمت خودروهای خود را ثابت نگه داشته و برای هر خودرو میلیون ها تومان ضرر و زیان ببندند.

اخیرا شرکت ایران خودرو در نامه ای به اداره نظارت بر ناشران گروه صنعتی - معدنی سازمان بورس و اوراق بهادار آورده است: «در سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۰، شرکت ایران خودرو بابت فروش ۵۱،۹۳۶ دستگاه از محصولات خود در ماه های بهمن و اسفند متحمل زیان به میزان ۱۹،۵۵۷ میلیارد ریال شده است. زیان مذکور ناشی از تفاوت قیمت تمام شده و قیمت مصوب (دستوری) فروش به ترتیب به مبلغ ۹۹۸۰۹ میلیارد ریال و ۸۰،۲۵۲ میلیارد ریال بوده است که به موجب ماده ۹۰ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، محاسبه و به حساب بدهی دولت منظور شده است.»

بدون در نظر گرفتن دیگر خودروساز بزرگ کشور با زیان یک ماهه ایران خودرو به مشمولان یارانه قریب به ۱۶ هزار تومان می توان پرداخت کرد، نکته تلخ ماجرا اینجاست که برنده این یارانه پنهان خودرو عمدتا دلالتی هستند که می توانند موقعیت های بیشتری در قریه کشی ها برای خود ایجاد کنند. تلخ تر آنکه در روش قیمت گذاری دستوری کنونی و فروش به شکل لاتاری و قرعه کشی، هم تولیدکننده و هم متقاضی واقعی از شرایط ناراضی اند.

به طور کلی چنانچه دولت به هر دلیل فروش کالاها یا خدمات بنگاه های مشمول واگذاری یا سایر بنگاه های بخش غیردولتی را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، مگلف است مابهالتفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت کند یا بدهی این بنگاه ها به سازمان امور مالیاتی کسر کند.